

GEOTEHNIČKO INŽENJERSTVO

(II . Vježbe)

EUROKOD 7

EUROKOD 7 – struktura EC norme

EUROKOD NORME su zaokruženi **sustav postupaka i preporuka** za koje stručnjaci odgovarajućih struka smatraju da odražavaju trenutačna saznanja struke i **čija primjena osigurava dogovorenu razinu rizika nepovoljnih događaja.**

STRUKTURA norme EUROKOD:

- EN 1990 Eurokod: Osnove projektiranja konstrukcija,
- EN 1991 Eurokod 1: Djelovanja na konstrukcije,
- EN 1992 Eurokod 2: Projektiranje betonskih konstrukcija,
- EN 1993 Eurokod 3: Projektiranje čeličnih konstrukcija,
- EN 1994 Eurokod 4: Projektiranje kompozitnih čeličnih i betonskih konstrukcija,
- EN 1995 Eurokod 5: Projektiranje drvenih konstrukcija,
- EN 1996 Eurokod 6: Projektiranje zidanih konstrukcija,
- EN 1997 Eurokod 7: Geotehničko projektiranje,**
- EN 1998 Eurokod 8: Projektiranje konstrukcija otpornih na potrese,
- EN 1999 Eurokod 9: Projektiranje aluminijskih konstrukcija

EUROKOD 7 – struktura EC7 norme

Eurokod 7 (službenog naziva EN 1997) sastoji se iz dva dijela:

EN 1997-1 Geotehničko projektiranje – Dio 1: Opća pravila

EN 1997-2 Geotehničko projektiranje – Dio 2: Istraživanje i
ispitivanje tla

Kao i drugi eurokodovi, oslanja se na niz pratećih normi:

- norme za izvođenje posebnih geotehničkih radova: EN 1536:1999
- Bušeni piloti, EN 1537:1999
- Sidra u tlu, EN 12063:1999
- Stijene od talpi EN 12699:2000
- Razmičući piloti1 EN 14199
- Mikropiloti i EN-ISO 13793:2001
- Toplinsko ponašanje zgrada – Toplinsko projektiranje temelja radi
izbjegavanja izdizanja od smrzavanja.

EUROKOD 7 – primjena norme

Eurokodovi traže da svaka građevina tijekom njene izgradnje kao i tijekom njenog korištenja zadovolji bitne zahtjeve. Ti su zahtjevi ***nosivost, uporabivost, otpornost na požar, robustnost, trajnost i pouzdanost.***

Nosivost je sposobnost konstrukcije da izdrži sva predvidiva mehanička opterećenja bez da doživi oštećenja koja izazivaju njezino rušenje ili gubitak integriteta. Ili, nosivost je svojstvo mehaničke otpornosti i stabilnosti konstrukcije u odnosu na predvidiva mehanička opterećenja.

Uporabivost predstavlja zahtjev da konstrukcija za „normalna“ opterećenja zadrži svoju bitnu funkciju kojoj je namijenjena, to jest da ostane uporabiva.

EUROKOD 7 – osnovne varijable za proračun

OSNOVNE VARIJABLE:

a – geometrijski podaci

F – djelovanja

X – parametri materijala

KARAKTERISTIČNE VRIJEDNOSTI:

a_k F_k X_k

PRORAČUNSKE VRIJEDNOSTI:

$$a_d = a_k \pm \Delta a$$

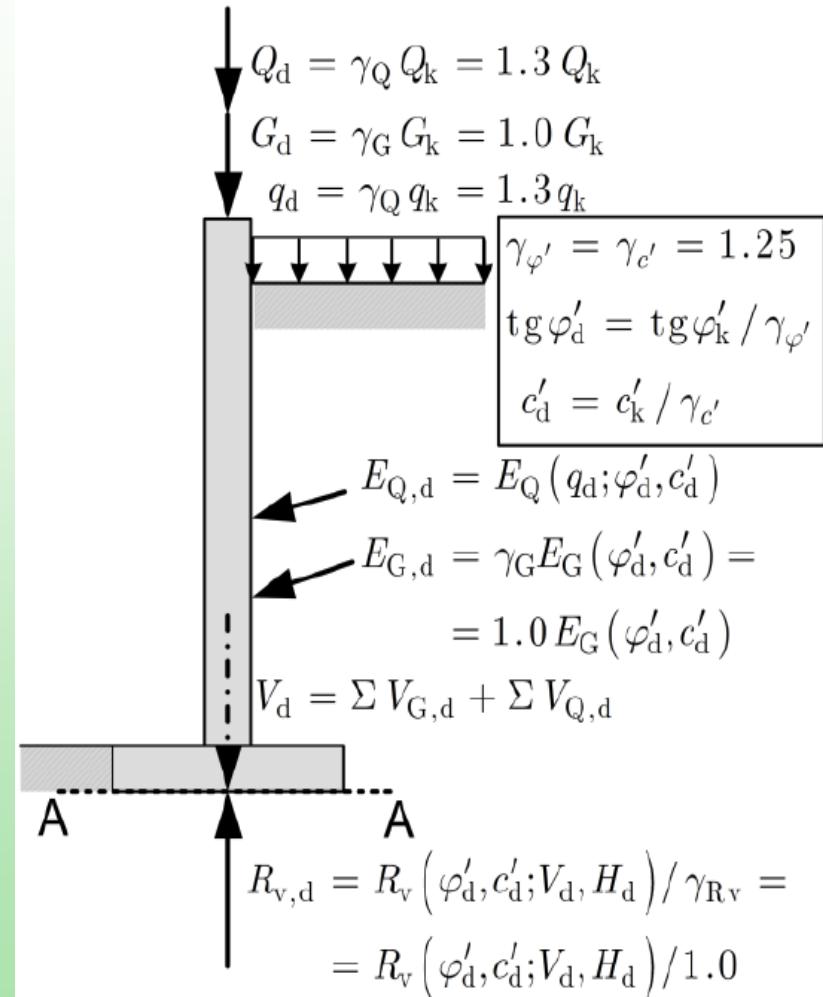
$$F_d = F_k \times \gamma_F$$

$$X_d = X_k / \gamma_M$$

Δa – moguće odstupanje geometrije

γ_F – parc. koef. za djelovanje

γ_M – parc. koef. za parametre tla

EUROKOD 7 – osnovne varijable proračuna

Karakteristična vrijednost geotehničkog parametra (parametra tla ili stijene) mora se prema EC7 odrediti „... na temelju rezultata i izvedenih veličina laboratorijskih i terenskih pokusa, uzimajući u obzir dobro utemeljeno iskustvo“, te se mora „... izabrati kao oprezna procjena veličine koja utječe na pojavu graničnog stanja“.

PRORAČUNSKI UČINAK DJELOVANJA:

$$E_d = E \left(F_d; \dots; X_d; a_d \right)$$

PRORAČUNSKA OTPORNOST:

$$R_d = R \left(X_d; \dots; F_d; a_d \right)$$

NAJVEĆI PRIHVATLJIVI P. UČINAK DJELOVANJA:

$$C_d = \left(\text{pomak}; \text{rotacija}; \text{slijeganje} \dots \right)$$

EUROKOD 7 – provjera zahtjeva na konstrukciju

KONTROLA NOSIVOSTI:

$$E_d \leq R_d$$

KONTROLA UPORABIVOSTI:

$$E_d \leq C_d$$

VRSTE GRANIČNIH STANJA:

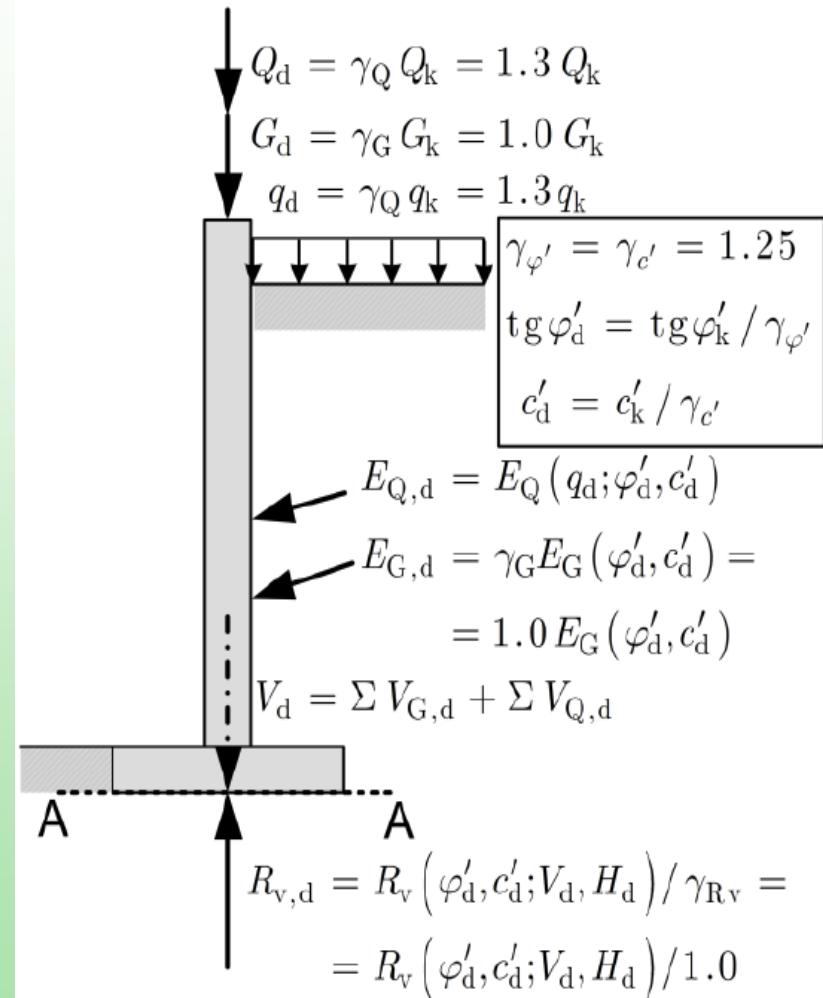
EQU – stabilnost

STR – nosivost konstrukcije

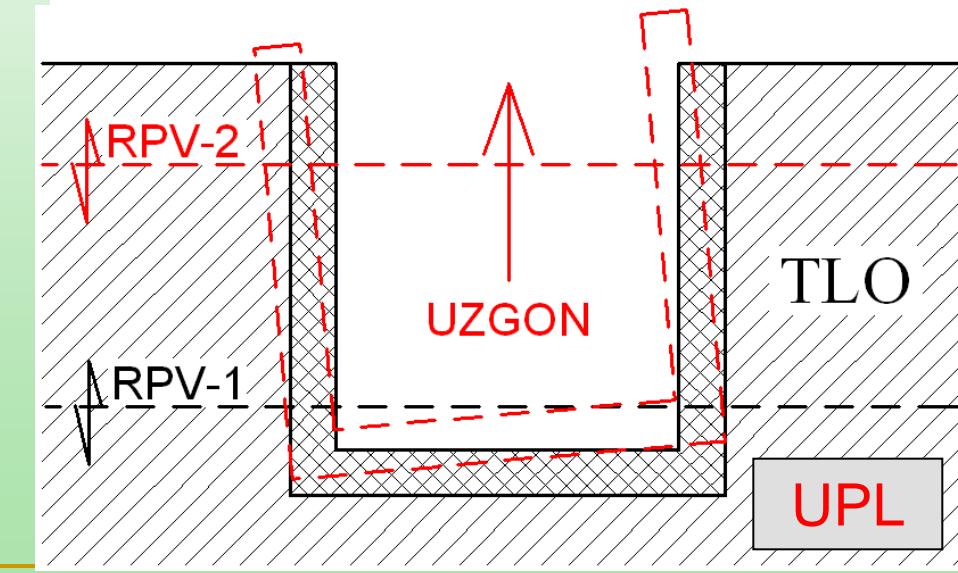
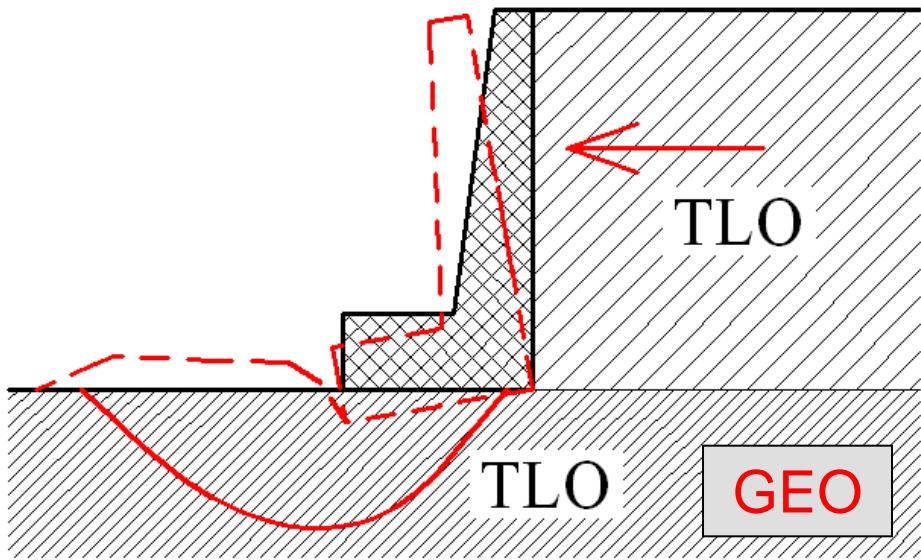
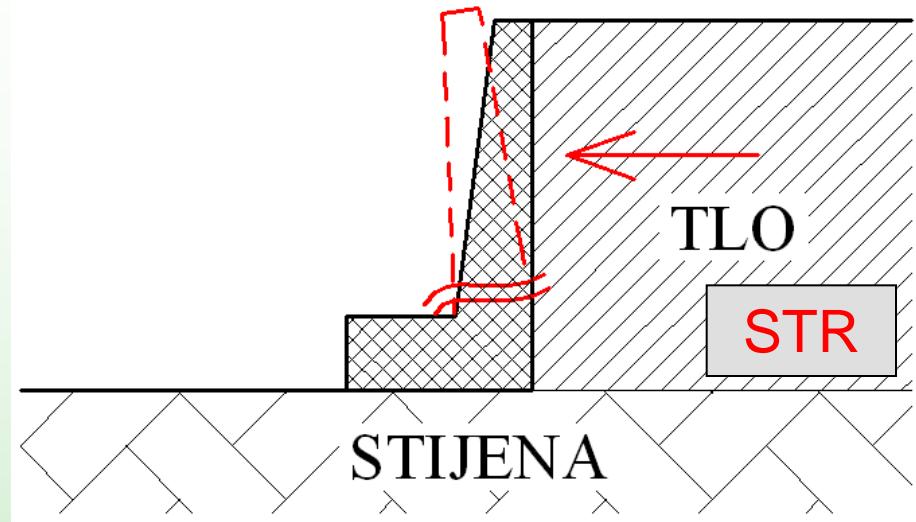
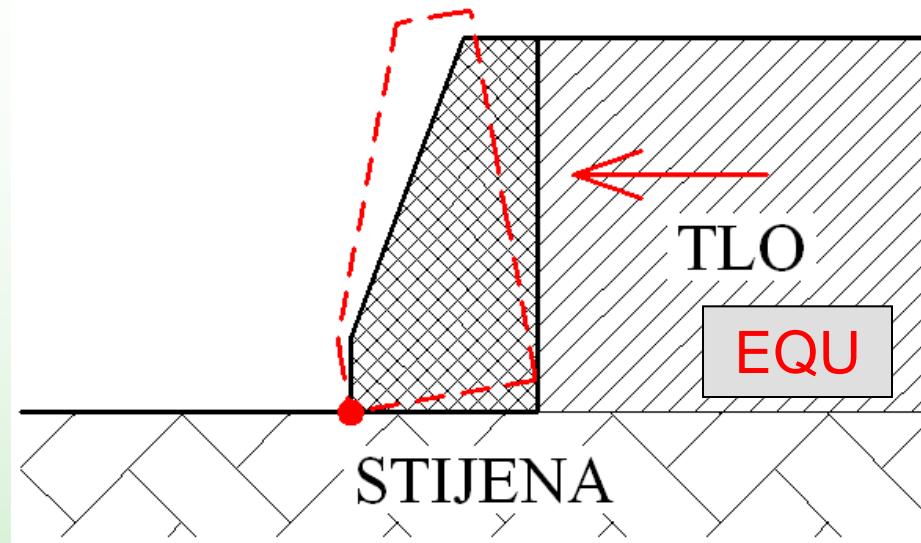
GEO – nosivost tla

UPL – stabilnost uslijed uzgona

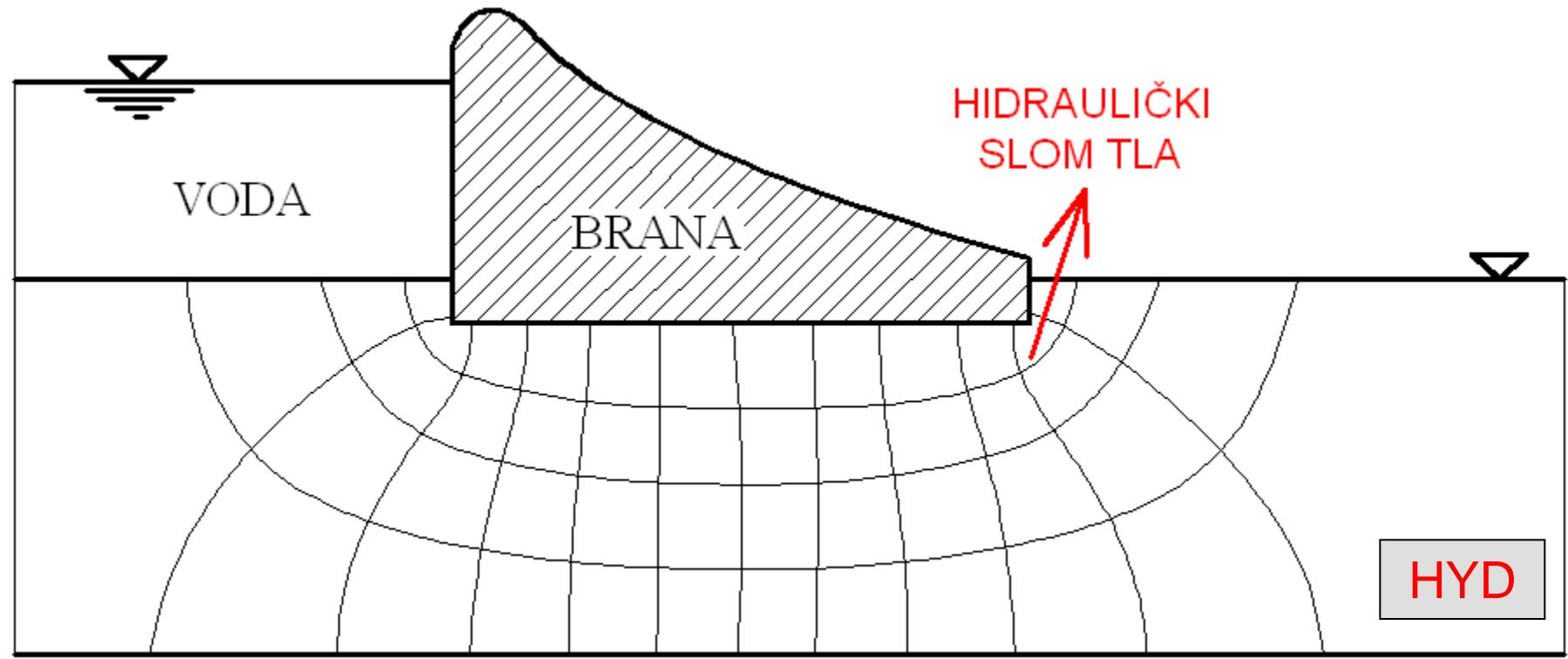
HYD – hidraulički slom tla

EUROKOD 7 – granična stanja nosivosti

EUROKOD 7 – granična stanja nosivosti

EUROKOD 7 – parcijalni koef. (STR/GEO)

(1) Parcijalni koeficijenti za djelovanja (γ_F) i učinke djelovanja (γ_E)

Djelovanja		simbol	A1	A2
trajna	nepovoljna	γ_G	1.35	1
	povoljna	γ_G	1	1
prolazna (povremena)	nepovoljna	γ_Q	1.5	1.3
	povoljna	γ_Q	0	0

(2) Parcijalni koeficijenti za geotehničke parametre (γ_M)

Svojstvo		simbol	M1	M2
tangens efektivnog kuta trenja		$\gamma_{\varphi'}$	1	1.25
efektivna kohezija		γ_c'	1	1.25
nedrenirana i jednoosna čvrstoća		γ_{cu} i γ_{qu}	1	1.4
gustoća		γ_ρ	1	1

EUROKOD 7 – parcijalni koef. (STR/GEO)

(3) Parcijalni koeficijenti otpornosti (γ_R)

Otpornost		simbol	R1	R2	R3	R4
plitki temelji	nosivost	$\gamma_{R;v}$	1	1.4	1	-
	klizanje	$\gamma_{R;h}$	1	1.1	1	-
zabijeni piloti	stopa	γ_b	1	1.1	1	1.3
	plašt (tlak)	γ_s	1	1.1	1	1.3
	stopa+plašt (tlak)	γ_t	1	1.1	1	1.3
	plašt (vlak)	$\gamma_{s;t}$	1.25	1.15	1.1	1.6

EUROKOD 7 – parcijalni koef. (STR/GEO)

(3) Parcijalni koeficijenti otpornosti (γ_R)

Otpornost		simbol	R1	R2	R3	R4
	plašt (tlak)	γ_s	1	1.1	1	1.3
	stopa+plašt (tlak)	γ_t	1.15	1.1	1	1.5
	plašt (vlak)	$\gamma_{s;t}$	1.25	1.15	1.1	1.6
prednapeta sidra	privremena	$\gamma_{a;t}$	1.1	1.1	1	1.1
	trajna	$\gamma_{a;p}$	1.1	1.1	1	1.1
potporne konstrukcije	nosivost	$\gamma_{R;v}$	1	1.4	1	-
	klizanje	$\gamma_{R;h}$	1	1.1	1	-
	otpor tla	$\gamma_{R;e}$	1	1.4	1	-
kosine i opća stabilnost	otpor tla	$\gamma_{R;e}$	1	1.1	1	-

EUROKOD 7 – proračunski pristup PP1

PP1/K1

$$Q_d = \gamma_Q Q_k = 1.5 Q_k$$

$$G_d = \gamma_G G_k = 1.35 G_k$$

$$q_d = \gamma_Q q_k = 1.5 q_k$$

$$\gamma_{\varphi'} = \gamma_{c'} = 1.0$$

$$\varphi'_d = \varphi'_k, c'_d = c'_k$$

$$E_{Q,d} = E_Q(q_d; \varphi'_k, c'_k)$$

$$\begin{aligned} E_{G,d} &= \gamma_G E_G(\varphi'_k, c'_k) = \\ &= 1.35 E_G(\varphi'_k, c'_k) \end{aligned}$$

$$V_d = \sum V_{G,d} + \sum V_{Q,d}$$

A

A

$$\begin{aligned} R_{v,d} &= R_v(\varphi'_k, c'_k; V_d, H_d) / \gamma_{Rv} = \\ &= R_v(\varphi'_k, c'_k; V_d, H_d) / 1.0 \end{aligned}$$

PP1/K2

$$Q_d = \gamma_Q Q_k = 1.3 Q_k$$

$$G_d = \gamma_G G_k = 1.0 G_k$$

$$q_d = \gamma_Q q_k = 1.3 q_k$$

$$\gamma_{\varphi'} = \gamma_{c'} = 1.25$$

$$\operatorname{tg} \varphi'_d = \operatorname{tg} \varphi'_k / \gamma_{\varphi'}$$

$$c'_d = c'_k / \gamma_{c'}$$

$$E_{Q,d} = E_Q(q_d; \varphi'_d, c'_d)$$

$$\begin{aligned} E_{G,d} &= \gamma_G E_G(\varphi'_d, c'_d) = \\ &= 1.0 E_G(\varphi'_d, c'_d) \end{aligned}$$

$$V_d = \sum V_{G,d} + \sum V_{Q,d}$$

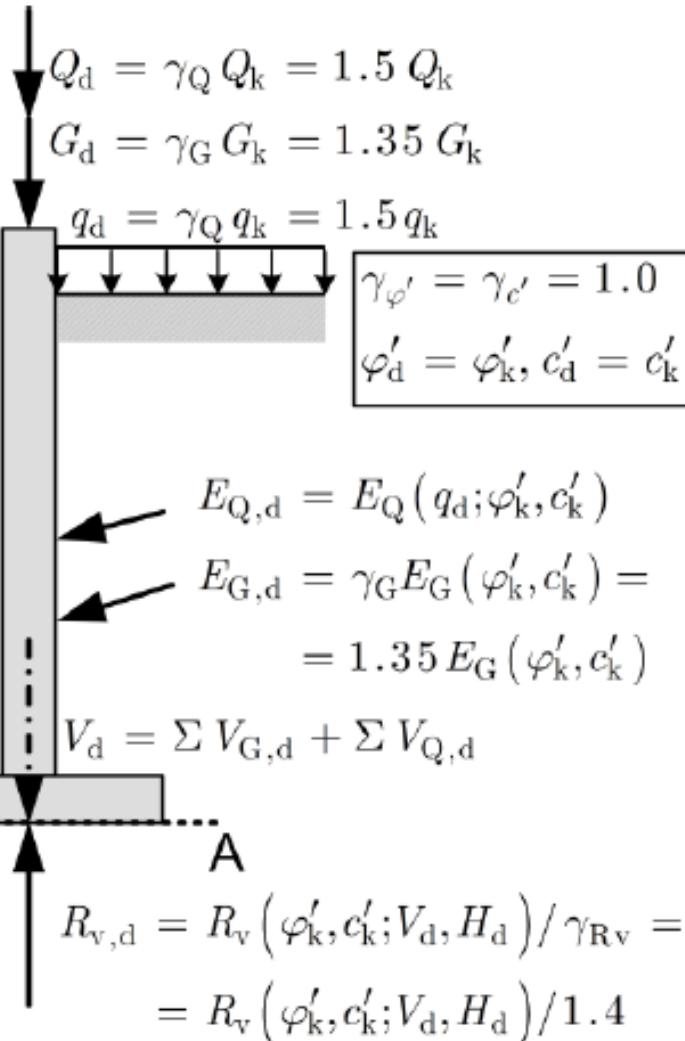
A

A

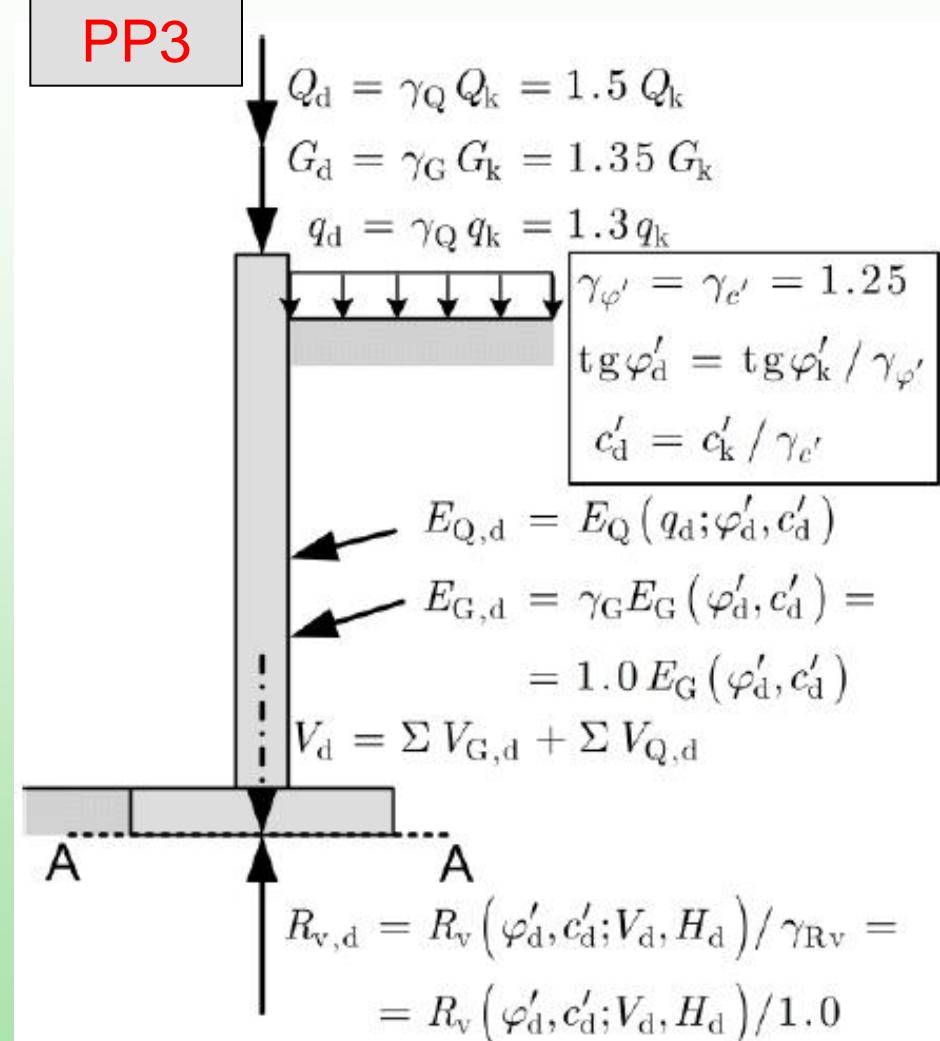
$$\begin{aligned} R_{v,d} &= R_v(\varphi'_d, c'_d; V_d, H_d) / \gamma_{Rv} = \\ &= R_v(\varphi'_d, c'_d; V_d, H_d) / 1.0 \end{aligned}$$

EUROKOD 7 – proračunski pristup PP2 i PP3

PP2

PP3

EUROKOD 7 – parcijalni koef. (EQU/UPL/HYD)

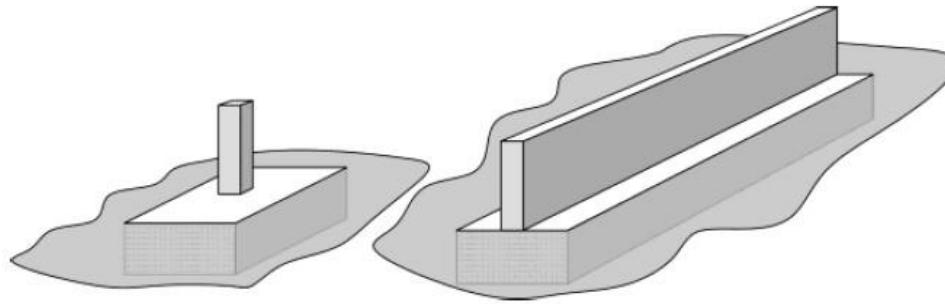
(1) Parcijalni koeficijenti za djelovanja (γ_F)

Djelovanja		simbol	EQU	UPL	HYD
trajna	nepovoljna (destabilizirajuća)	γ_G	1.1	1	1.35
	povoljna (stabilizirajuća)	γ_G	0.9	0.9	0.9
prolazna (povremena)	nepovoljna (destabilizirajuća)	γ_Q	1.5	1.5	1.5
	povoljna (stabilizirajuća)	γ_Q	0	0	0

(2) Parcijalni koeficijenti za geotehničke parametre (γ_M) i otpornosti (γ_R)

Svojstvo		simbol	EQU	UPL
tangens efektivnog kuta trenja		$\gamma_{\varphi'}$	1	1.25
efektivna kohezija		$\gamma_{c'}$	1	1.25
nedrenirana i jednoosna čvrstoća		γ_{cu} i γ_{qu}	1	1.4
gustoća		γ_ρ	1	1
vlačna otpornost pilota		$\gamma_{s,t}$	-	1.4
otpornost sidra		γ_a	-	1.4

PLITKO TEMELJENJE

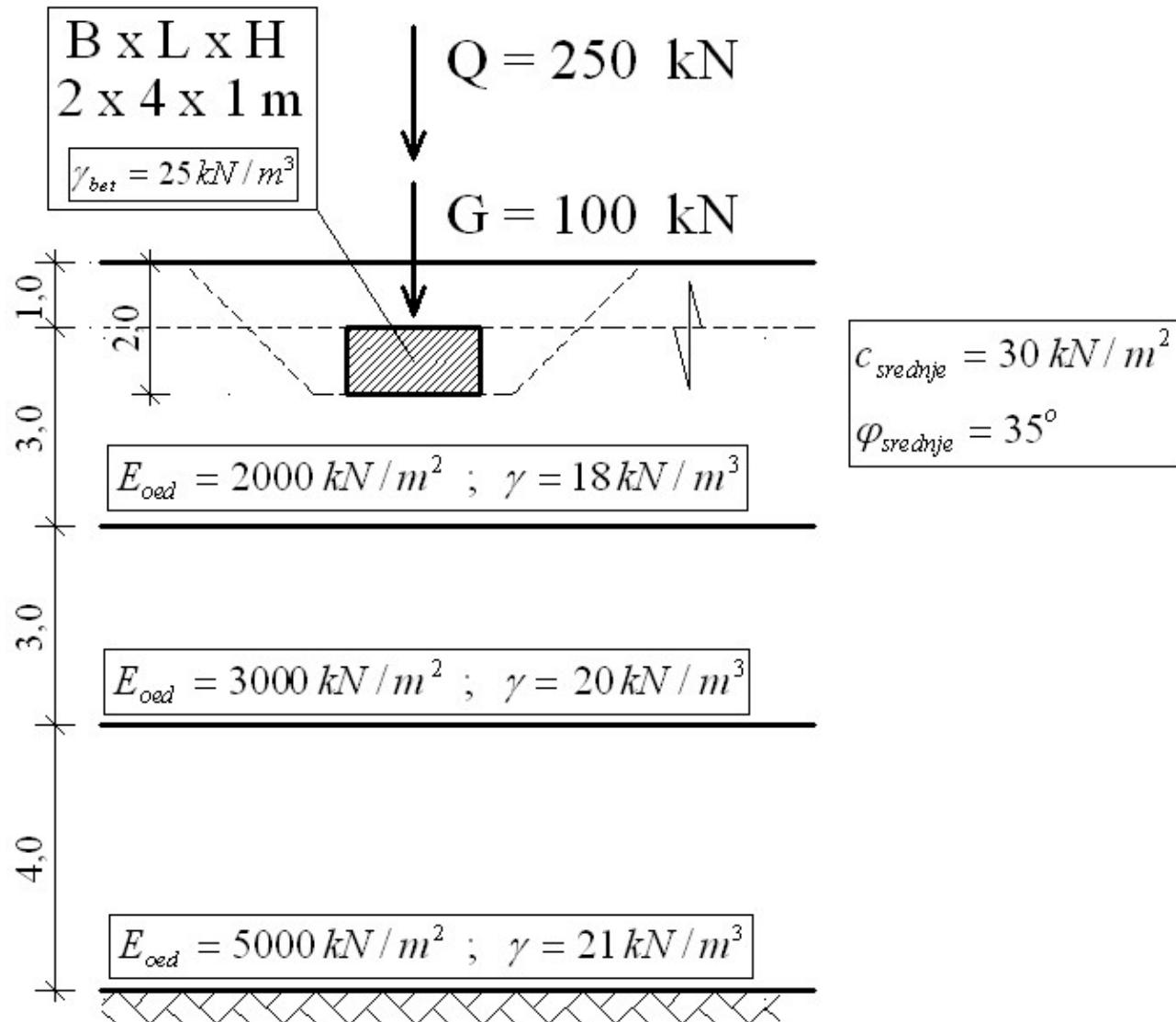

Slika 4-2 Temelj samac (lijevo) i temeljna traka (desno)

ZADATAK

PP2

OPTEREĆENJE

Karakteristične vrijednosti :

Stalno: **G = 100 kN**

Stalno_temelj: **Gt = 2,0 x 4,0 x 1,0 x 25 = 200 kN**

Stalno_nasip: **Gn = 2,0 x 4,0 x 1,0 x 22 = 176 kN**

Promjenjivo: **Q = 250 kN**

Uzgon: **U = -2,0 x 4,0 x 1,0 x 10 = -80 kN**

Ukupna karakteristična vertikalna sila : **Vk = 646 kN**

$$q_k = \frac{V_k}{A} = \frac{646}{2 \times 4} = 80,75 \text{ kN/m}^2$$

PARCIJALNI KOEFICIJENTI SIGURNOSTI

PP2

Partial factors for GEO/STR in persistent and transient design situations
 Slopes, footings, and walls (see Chapter 6)

Design Approach 1	Combination 1			↓		
	Combination 2			↓		
Design Approach 2	↓		↓		↓	↓
Design Approach 3	↓	↓		↓		↓
Partial factor set	A1	A2	M1	M2	R1	R2
Permanent actions (G)	Unfav'ble γ_G	1.35	1.0			
	Favourable $\gamma_{G,fav}$	1.0	1.0			
Variable actions (Q)	Unfav'ble γ_Q	1.5	1.3			
	Favourable $\gamma_{Q,fav}$	0	0			
Coefficient of shearing resistance ($\tan \phi$)	γ_ϕ			1.0	1.25	
Effective cohesion (c')	$\gamma_{c'}$			1.0	1.25	
Undrained strength (c_u)	γ_{cu}			1.0	1.4	
Unconfined compressive strength (q_u)	γ_{qu}			1.0	1.4	
Weight density (γ)	γ_γ			1.0	1.0	
Bearing resistance (R_v)	γ_{Rv}				1.0	1.4
Sliding resistance (R_h)	γ_{Rh}				1.0	1.1
Earth resistance ... retaining structures ... slopes	γ_{Re}				1.0	1.0
					1.4	
					1.1	
Prestressed anchorages	γ_a			1.1	1.1	1.0

OPTEREĆENJE

* ispraviti u skripti

Proračunske vrijednosti (faktori prema PP2 - 1,35 za stalno i 1,50 za promjenjivo):

Stalno: $G = 100 \times 1,35 = 135 \text{ kN}$

PP2

Stalno_temelj: $G_t = 200 \times 1,35 = 270 \text{ kN}$

Stalno_nasip: $\underline{G_n} = 176 \times 1,35 = 237,6 \text{ kN}$

Promjenjivo: $Q = 250 \times 1,50 = 375 \text{ kN}$

Uzgon: $U = -80 \times 1,00 = -80 \text{ kN}$

Ukupna proračunska vertikalna sila : $\underline{V_d} = 937,6 \text{ kN}$

$$\underline{q_d} = \frac{V_d}{A} = \frac{937,6}{2 \times 4} = 117,2 \text{ kN/m}^2$$

NOSIVOST TLA

$$q_f = c \cdot N_c + q_0 \cdot N_q + \frac{1}{2} \cdot \gamma' \cdot B \cdot N_\gamma$$

član	izraz	
	nedrenirano	drenirano
N_q	1	$\tan\left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2}\right) e^{\pi \tan \varphi'}$
N_c	$2 + \pi$	$(N_q - 1) \cot \varphi'$
N_γ	0	$2(N_q - 1) \tan \varphi'$

$$N_q = \operatorname{tg}^2\left(45^\circ + \frac{\varphi}{2}\right) \cdot e^{\pi \cdot \operatorname{tg} \varphi} = 33,3$$

$$q_0 = 18 \cdot 1,0 + 8 \cdot 1,0 = 26 \text{ kN/m}^2$$

$$N_c = \frac{N_q - 1}{\operatorname{tg} \varphi} = 46,1$$

$$q_f = 30 \cdot 46,1 + 26 \cdot 33,1 + \frac{1}{2} \cdot (18 - 10) \cdot 2,0 \cdot 45,2$$

$$N_\gamma = 2 \cdot (N_q - 1) \cdot \operatorname{tg} \varphi = 45,2$$

$$q_f = 1383 + 865,8 + 361,6$$

$$q_f = 2610,4 \text{ kN/m}^2$$

KONTROLA NOSIVOSTI TEMELJA

Karakteristični otpor: $R_k = q_f \times B \times L = 2610,4 \times 2,0 \times 4,0 = 20883,2 \text{ kN}$

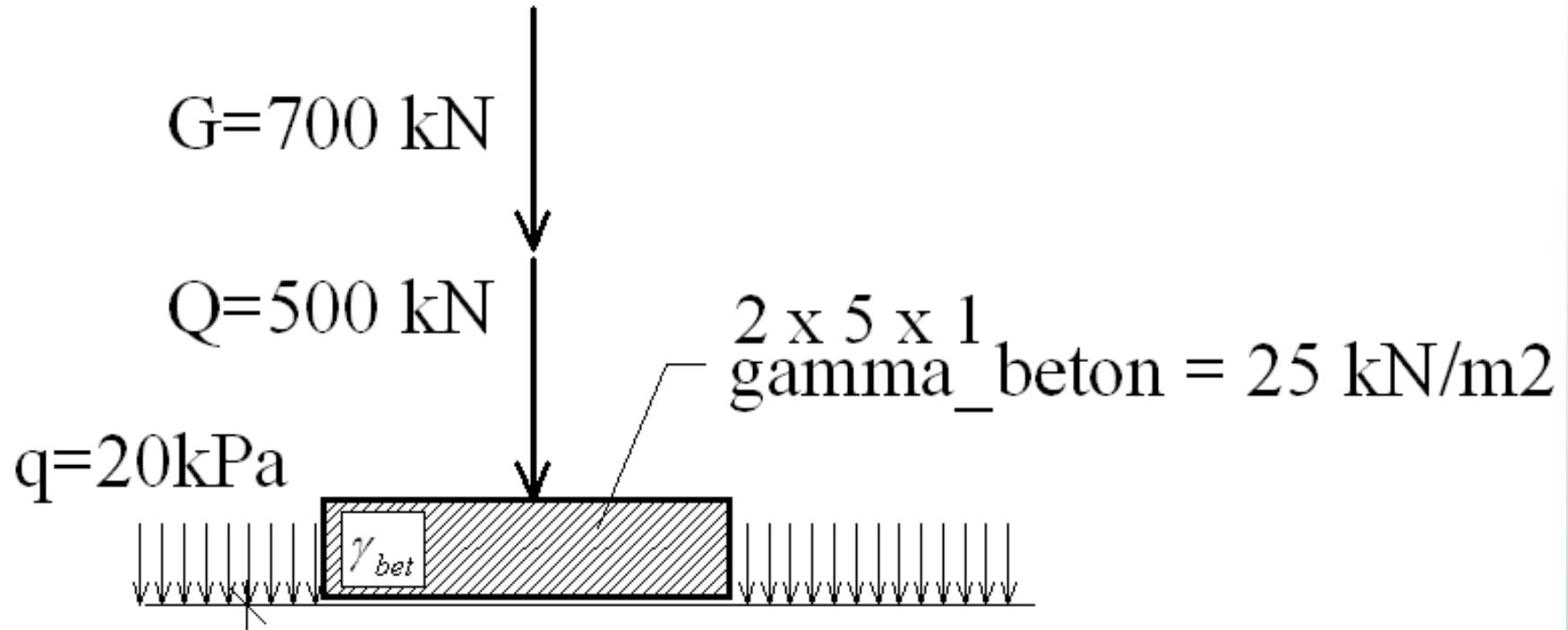
Proračunski otpor: $R_d = R_k / 1,4 = 14916,6 \text{ kN}$ PP2

Kontrola nosivosti: $V_d = 937,6 \text{ kN} < R_d = 14916,6 \text{ kN}$

TEMELJ JE STABILAN !

TEMELJ SAMAC - zadatak

Za zadatu geometriju, geotehnički profil tla i opterećenja provjeri granično stanje stabilnosti temelja!

$$C_u = 49 \text{ kN/m}^2$$

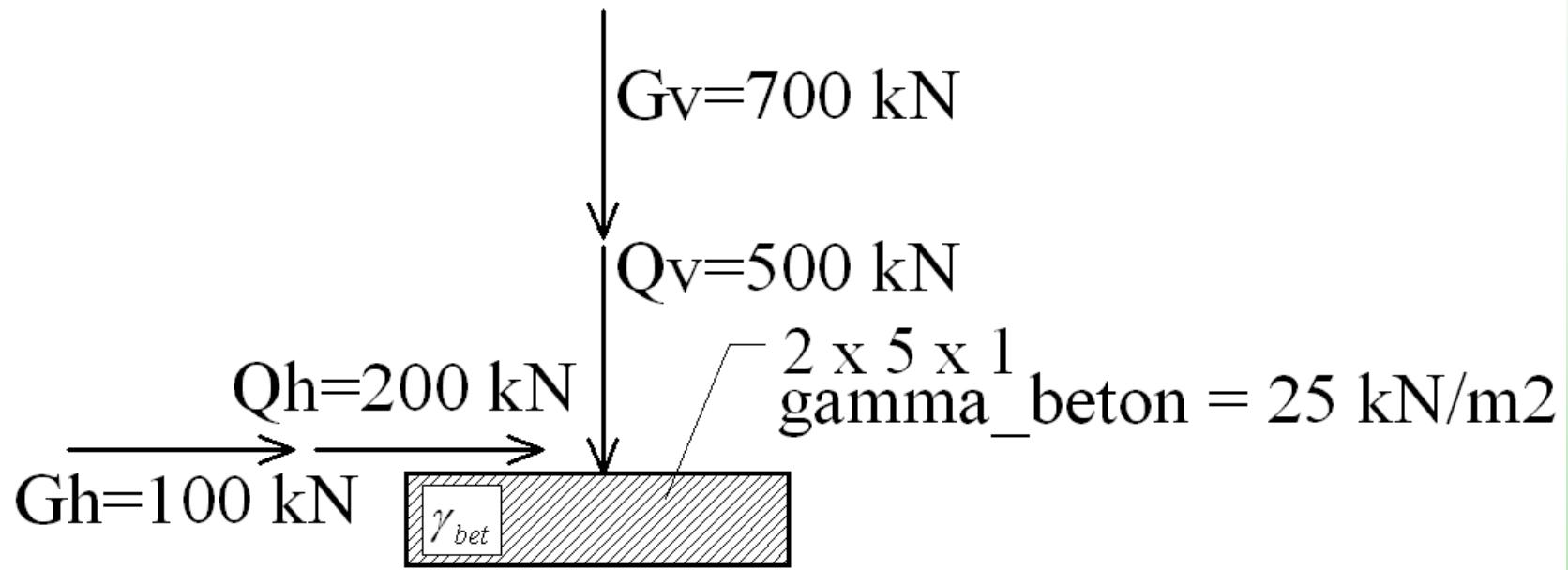
$$\text{gamma} = 20 \text{ kN/m}^2$$

TEMELJ SAMAC - rješenje

DJELOVANJE	PP1/K1		PP1/K2		PP2		PP3	
	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost
G = 400	x 1.35	540	x 1.0	400	x 1.35	540	x 1.35	540
Q = 500	x 1.5	750	x 1.3	650	x 1.50	750	x 1.50	750
Gt = 250	x 1.35	338	x 1.0	250	x 1.35	338	x 1.35	338
Ed	1628		1300		1628		1628	
OTPOR								
cu = 49	/1.0	49	/1.4	35	/1.0	49	/1.4	35
Nq, Nc, Ngama	1, 5.14, 0		1, 5.14, 0		1, 5.14, 0		1, 5.14, 0	
qf	252		180		252		180	
Rcal	2331		1631		2331		1665	
Rd	2331		1631		/1.4 1665		/1.0 1665	
STABILNOST	OK		OK		OK		OK	

TEMELJ SAMAC - zadatak

Za zadanu geometriju, geotehnički profil tla i opterećenja provjeri granično stanje stabilnosti temelja (kontrola klizanja)!

$$\begin{aligned}\phi_i &= 28 \text{ stupnjeva} \\ \gamma &= 20 \text{ kN/m}^2\end{aligned}$$

TEMELJ SAMAC - rješenje

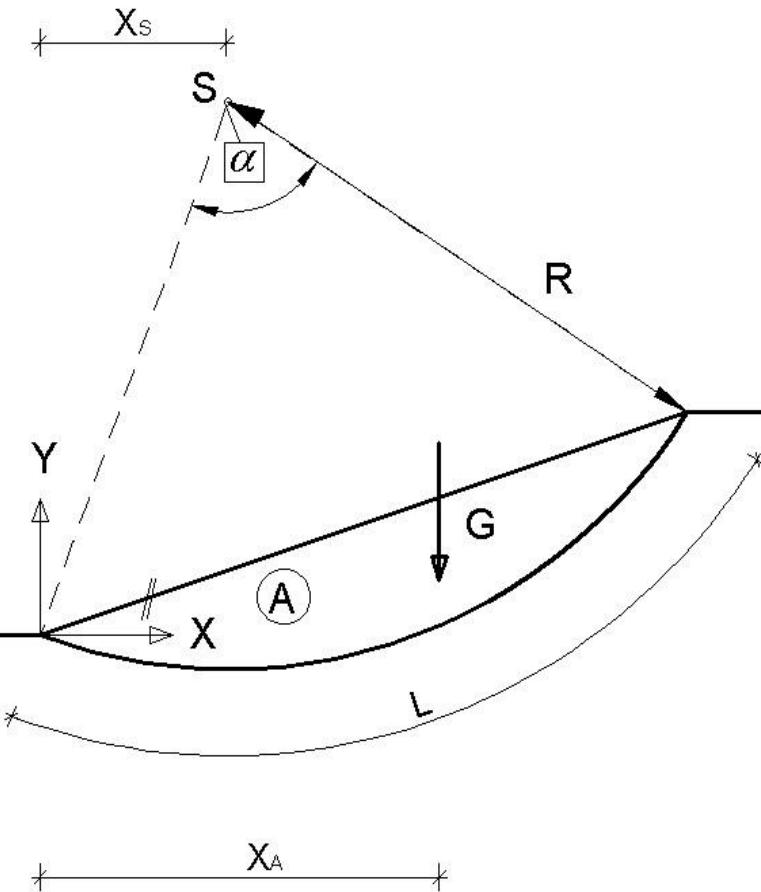
DJELOVANJE	PP1/K1		PP1/K2		PP2		PP3	
	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost
Gv = 700	x 1.0	700	x 1.0	700	x 1.0	700	x 1.0	700
Qv = 500	x 0	0	x 0	0	x 0	0	x 0	0
Gh = 100	x 1.35	135	x 1.0	100	x 1.35	135	x 1.35	135
Qh = 200	x 1.5	300	x 1.3	260	x 1.5	300	x 1.5	300
Gt = 250	x 1.0	250	x 1.0	250	x 1.0	250	x 1.0	250
E_{dH}	435		360		435		435	
E_{dV}	950		950		950		950	
OTPOR								
φ _d [°]	/ 1.0	28	/ 1.25	23	/ 1.0	28	/ 1.25	23
Rcal	505		403		505		403	
Rd	/ 1.0	505	/ 1.0	403	/ 1.1	459	/ 1.0	403
Otpornost na klizanje	OK		OK		OK		NE	

STABILNOST KOSINE - KLIZIŠTA

STABILNOS KOSINE

KRUŽNA KLIZNA PLOHA – nedrenirani uvjeti u homogenom tlu

R – radijus klizne plohe [m]

A – površina kliznog tijela [m^2]

x_S – koordinata x točke rotacije kliznog tijela [m]

x_A – koordinata x središta kliznog tijela [m]

α – kut klizne plohe [$^\circ$]

c_u – nedrenirana čvrstoća na kliznoj plohi [kN/m^2]

G – težina kliznog tijela

$$G = \gamma_{tla} \cdot A \quad [kN]$$

L – duljina sekante klizne plohe [m]

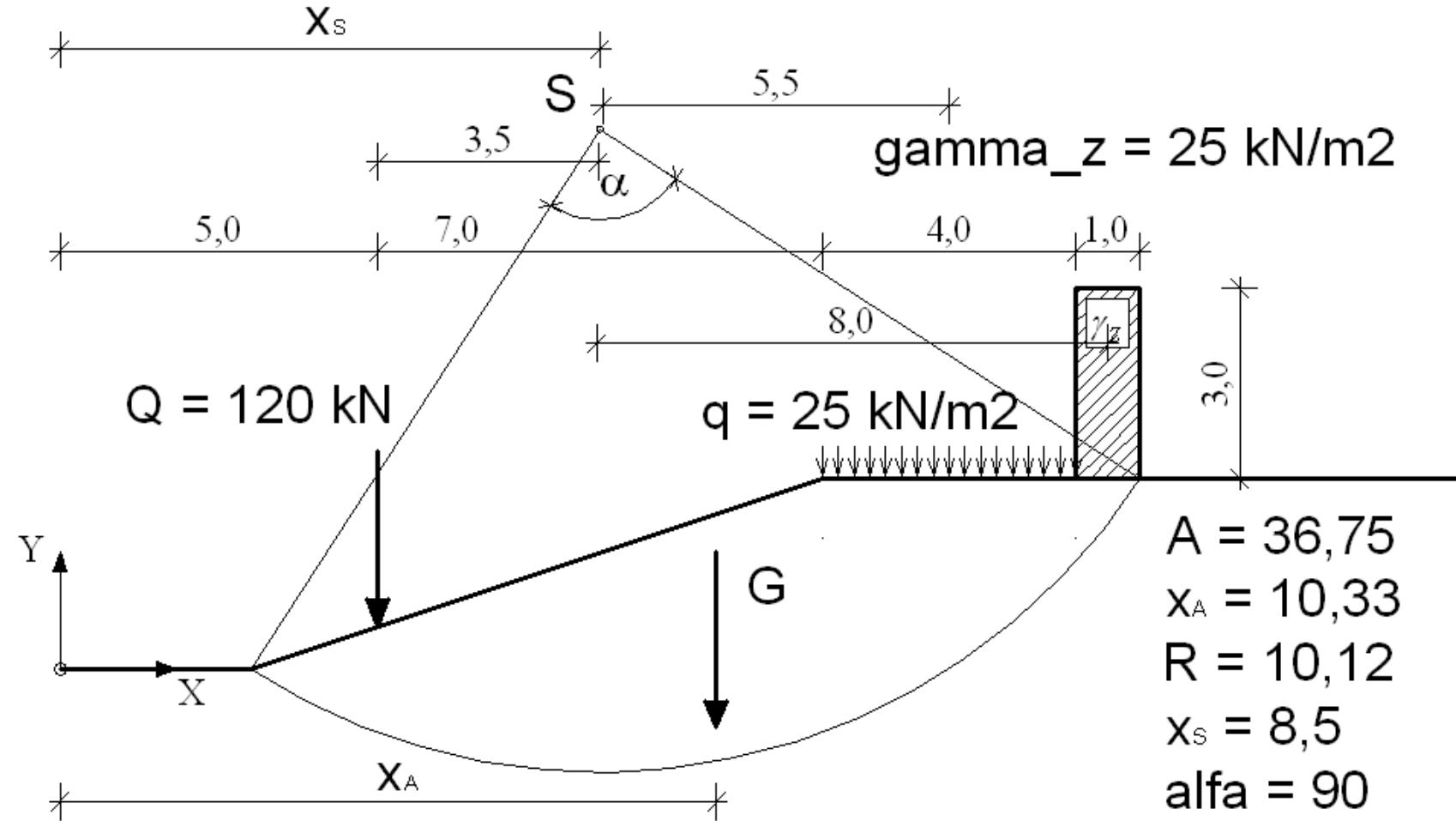
$$L = \frac{R \cdot \pi \cdot \alpha}{180} \quad [m]$$

R_d – moment posmičnog otpora na kliznoj plohi

$$R_d = c_u \cdot R \cdot L \quad [kNm]$$

STABILNOS KOSINE - zadatak

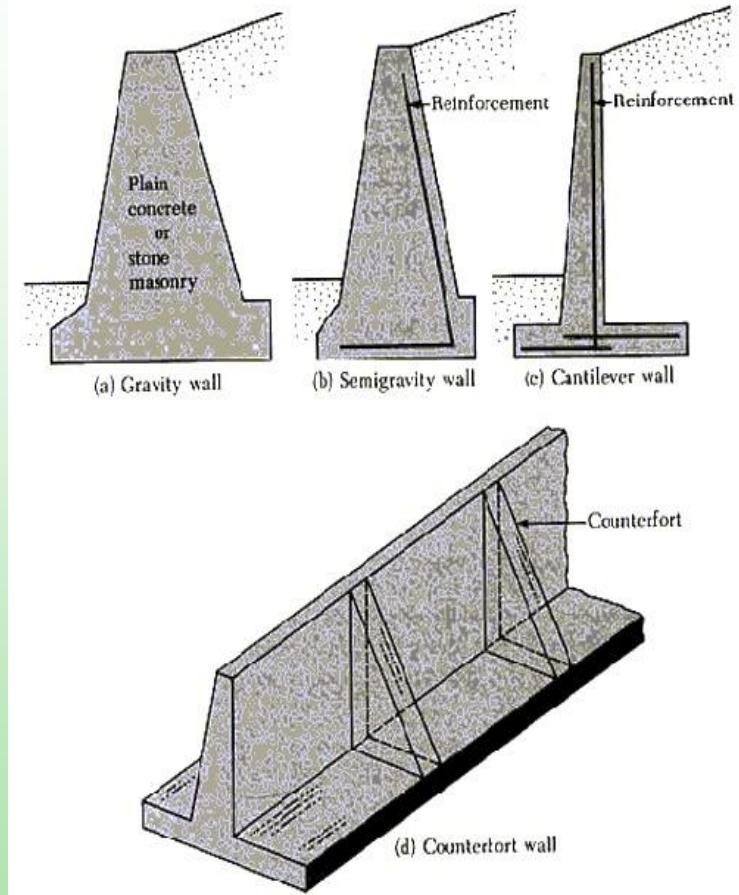
Za zadanu geometriju, geotehnički profil tla i opterećenja provjeri granično stanje stabilnosti kosine!

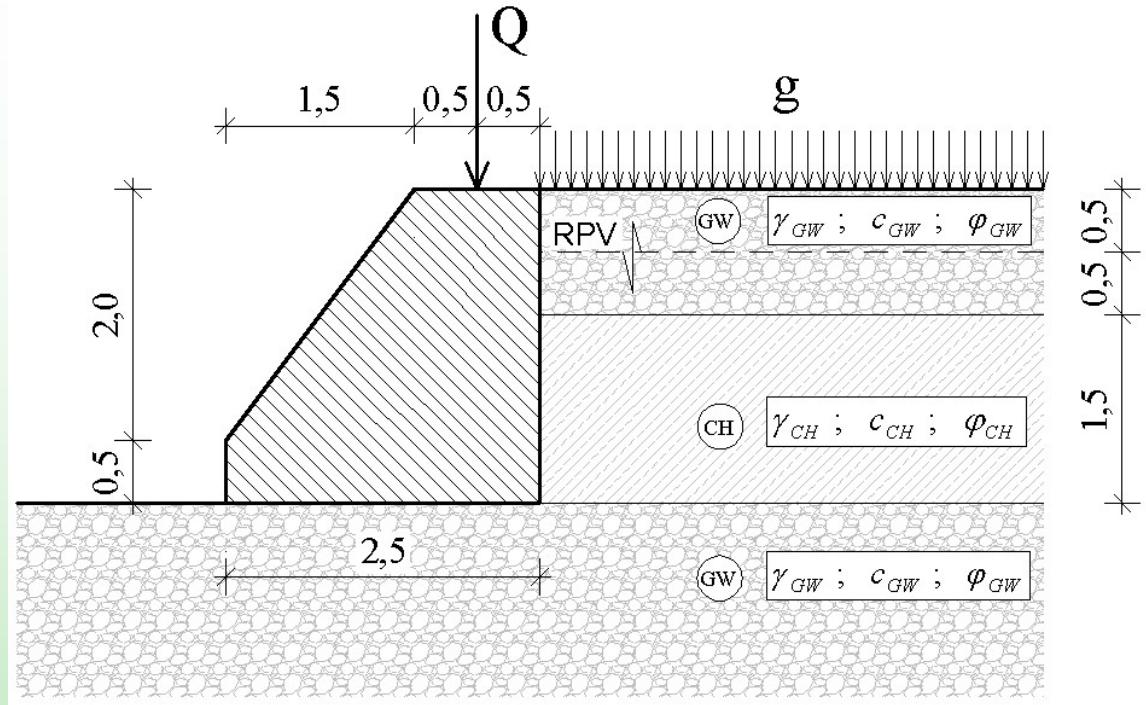
STABILNOS KOSINE - rješenje

DJELOVANJE	PP1/K1		PP1/K2		PP2		PP3	
	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost
G = 736	x 1.0	736	x 1.0	736	x 1.0	736	x 1.0	736
Qq = 100	x 1.5	150	x 1.3	130	x 1.5	150	x 1.3	130
Gzid = 75	x 1.35	101	x 1.0	75	x 1.35	101	x 1.0	75
Q = 120	x 0	0	x 0	0	x 0	0	x 0	0
$\Sigma M_A \rightarrow Ed$	2960		2640		2960		2640	
OTPOR								
c _{ud}	/1.0	49	/1.4	35	/1.0	49	/1.4	35
Rcal	7851		5608		7851		5608	
Rd	/ 1.0	7851	/ 1.0	5608	/ 1.1	7137	/ 1.0	5608
STABILNOST	OK		OK		OK		OK	

POTPORNI ZIDOVИ

POTPORNI ZIDOVI

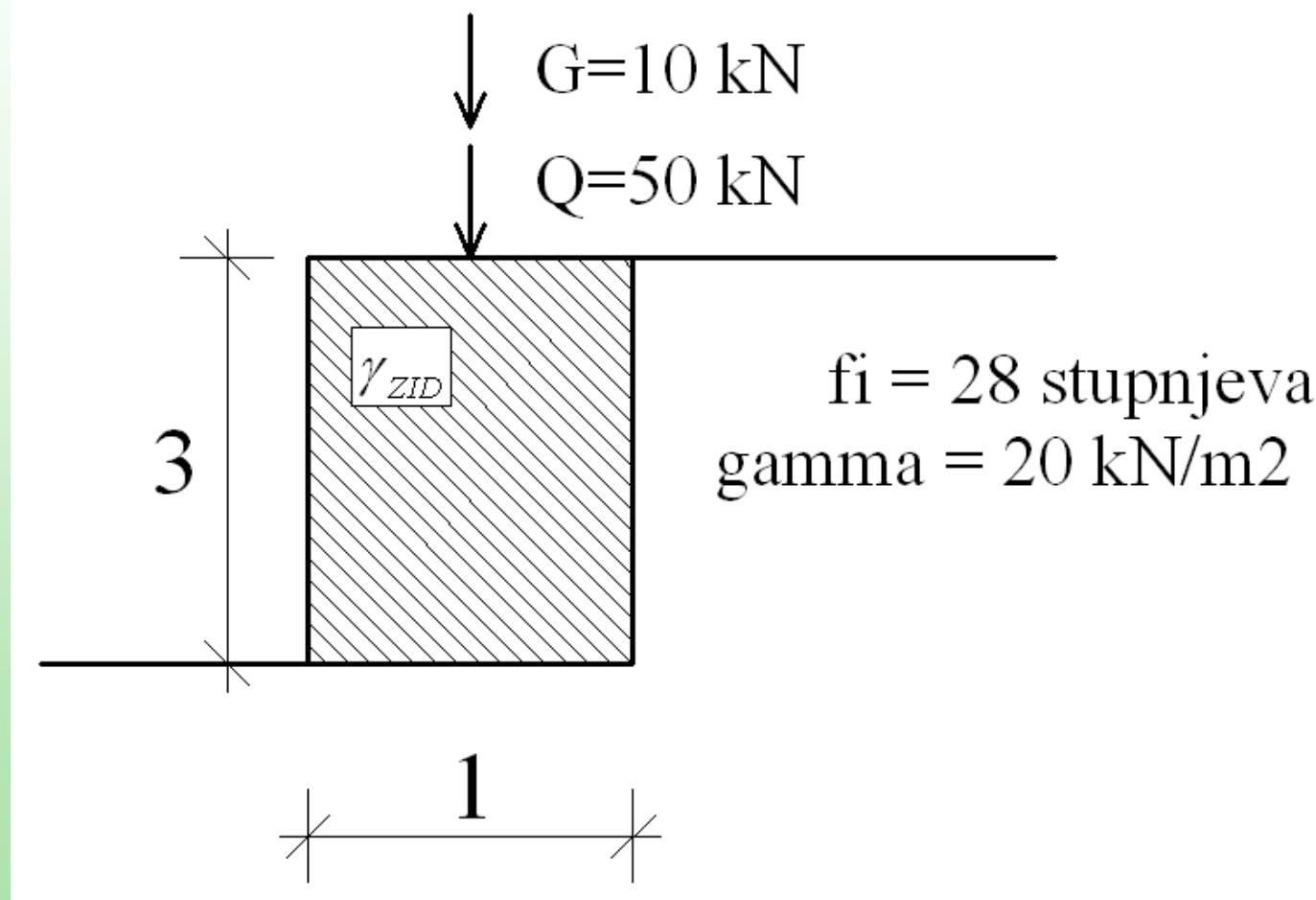
$$K_a = \frac{1 - \sin \varphi}{1 + \sin \varphi} = \tan^2 \left(45^\circ - \frac{\varphi}{2} \right) \quad K_p = \frac{1 + \sin \varphi}{1 - \sin \varphi} = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi}{2} \right) = \frac{1}{K_a}$$

$$\sigma_a = \sigma_v K_a - 2c\sqrt{K_a}$$

$$\sigma_p = \sigma_v K_p + 2c\sqrt{K_p}$$

POTPORNI ZIDOVИ - zadatak

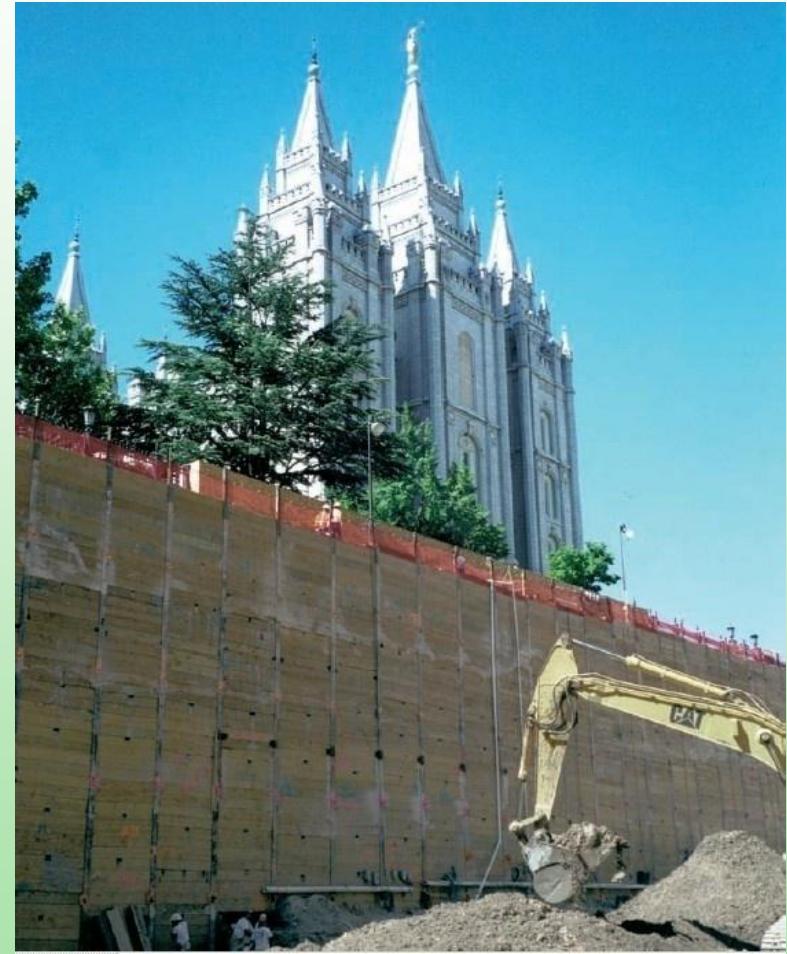
Za zadanu geometriju, geotehnički profil tla i opterećenja provjeri granično stanje stabilnosti zida na prevrtanje!

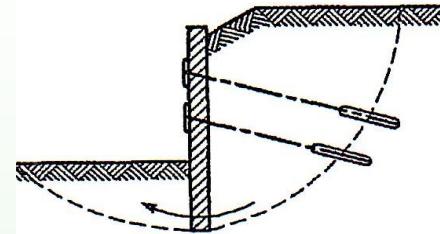
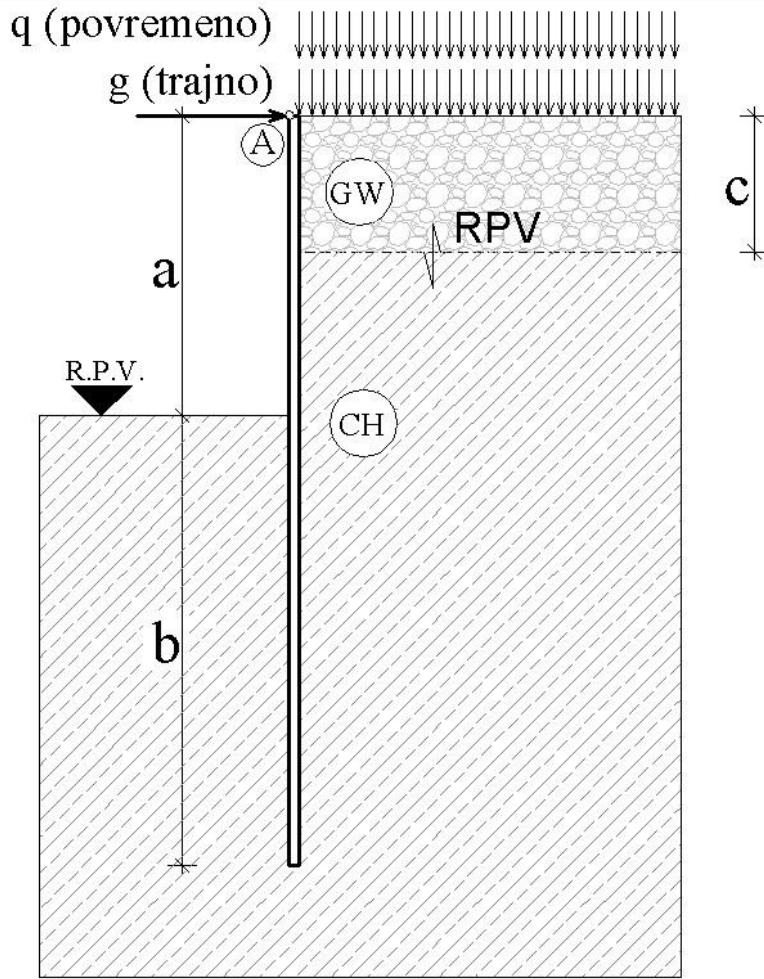
POTPORNI ZIDOVI - rješenje

POVOLJNO DJELOVANJE	PP1/K1		PP1/K2		PP2		PP3	
	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost	faktor	vrijednost
G = 10	x 1.0	10	x 1.0	10	x 1.0	10	x 1.0	10
Gz = 75	x 1.0	75	x 1.0	75	x 1.0	75	x 1.0	75
Q = 50	x 0	0	x 0	0	x 0	0	x 0	0
Ed+ ΣM	42,5		42,5		42,5		42,5	
NEPOVOLJNO DJELOVANJE								
φ	/1.0	28	/1.25	23	/1.0	28	/1.25	23
Ka	0,361		0,438		0,361		0,438	
Pa cal	32,5		39,4		32,5		39,4	
Pa d	x 1.35	43,9	x 1.0	39,4	x 1.35	43,9	x 1.0	39,4
Ed- ΣM	43,9		39,4		43,9		39,4	
STABILNOST	NE		OK		NE		OK	

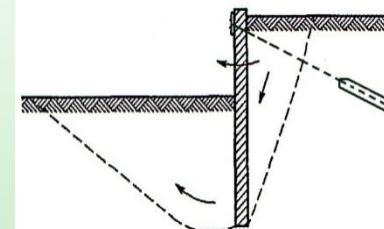
ZAGATNE KONSTRUKCIJE

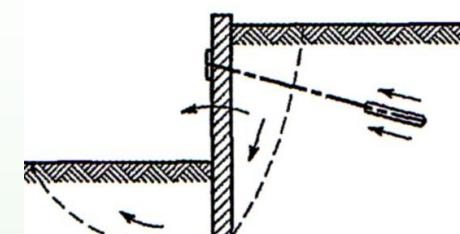
ZAGATNE KONSTRUKCIJE

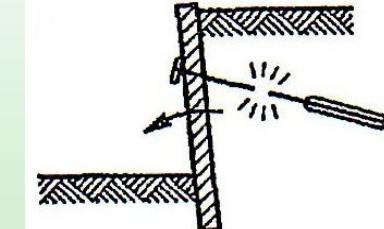
globalna stabilnost (GEO)

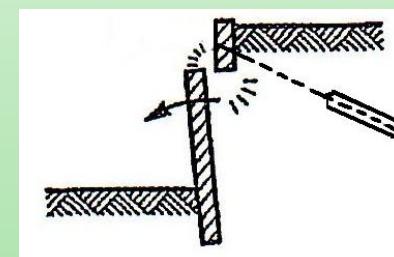
prevrtanje (GEO)

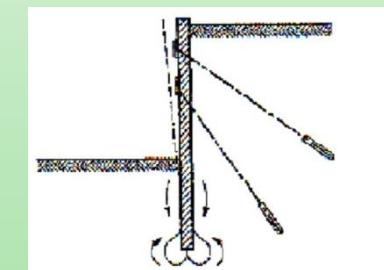
nosivost sidra (GEO)

nosivost sidra (STR)

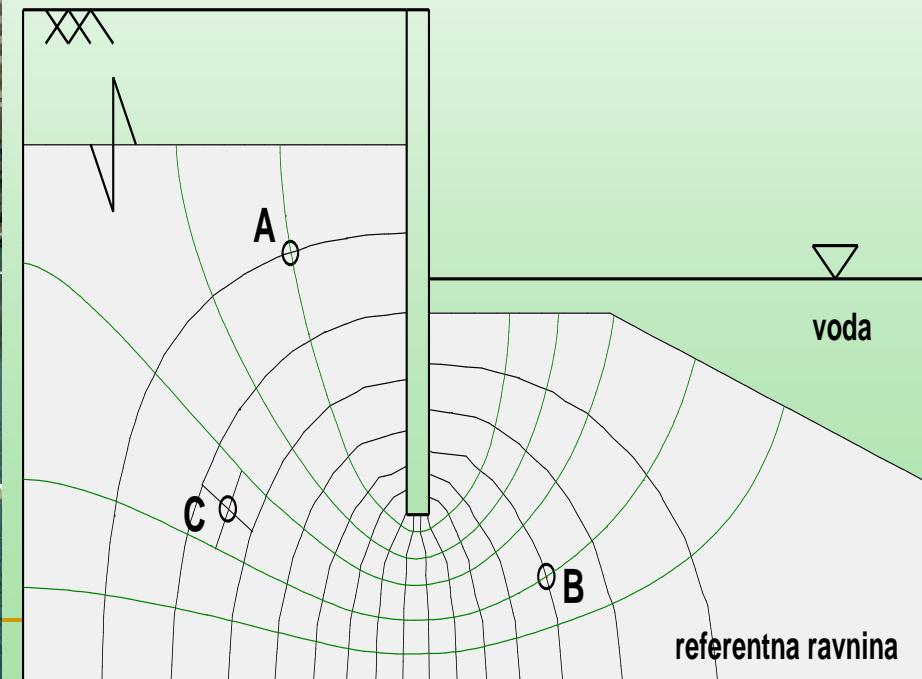

nosivost zida (STR)

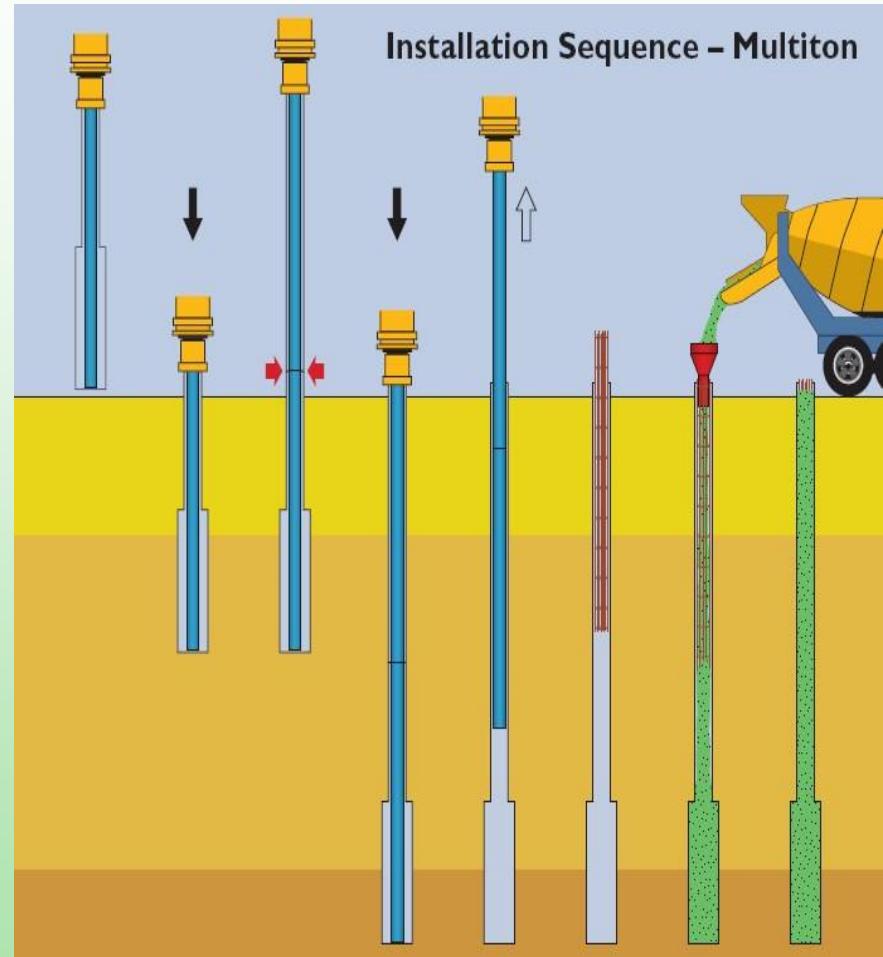

nosivost stope zida (GEO)

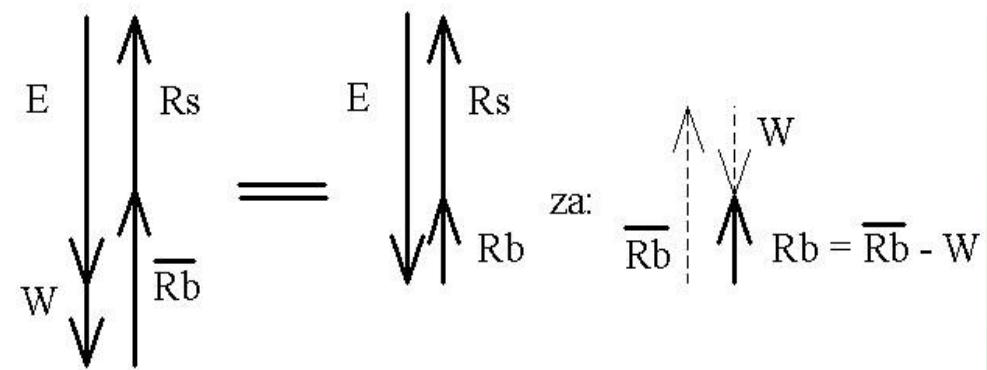
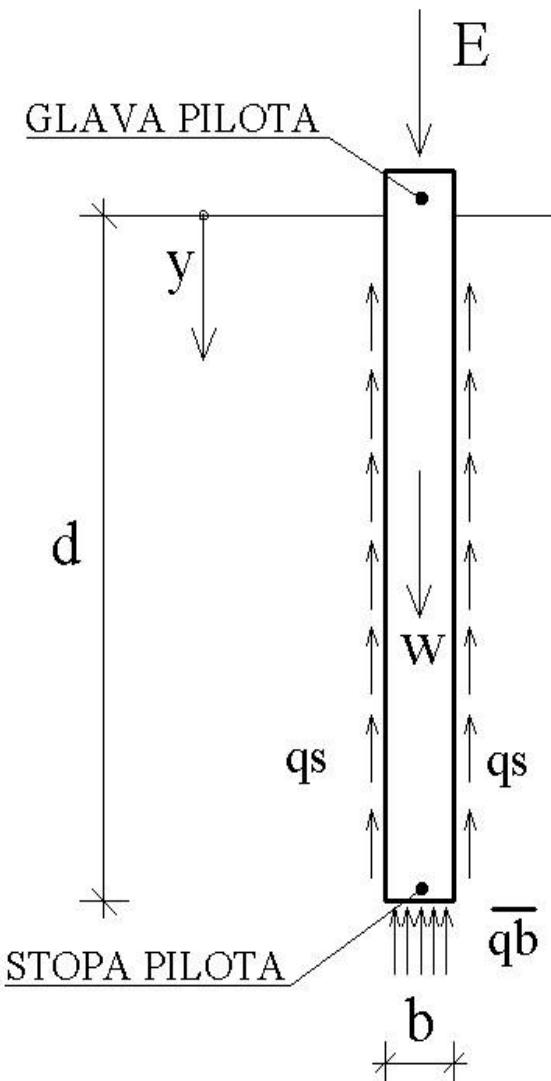
Dubai Construction Update
Imre Solt - 2007 ©

DUBOKO TEMELJENJE – piloti

DUBOKO TEMELJENJE – piloti

E - opterećenje pilota (djelovanje)

W - težina pilota

\bar{R}_b - otpor stope pilota

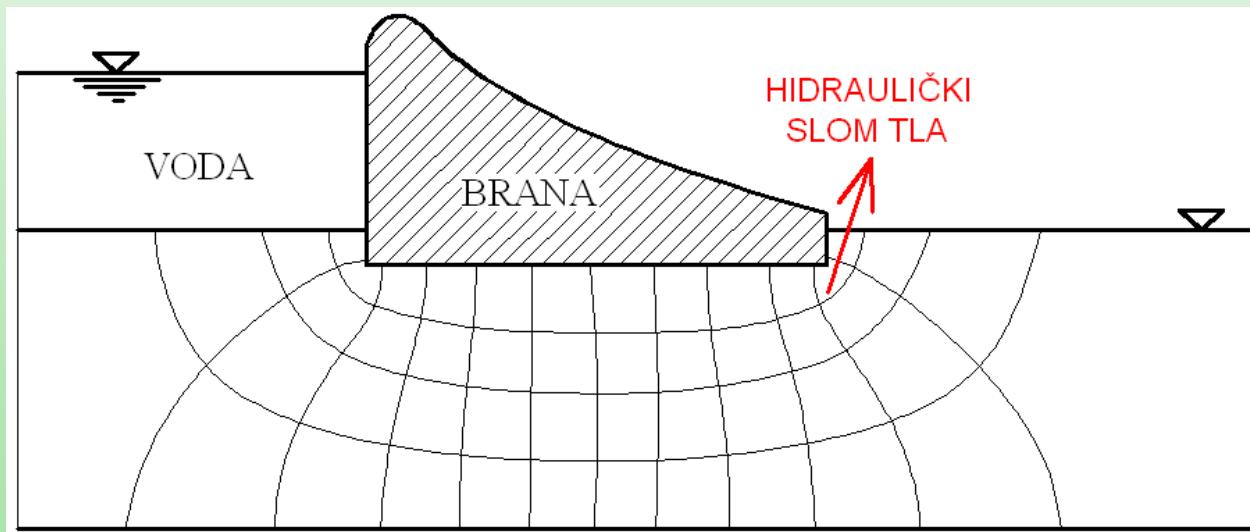
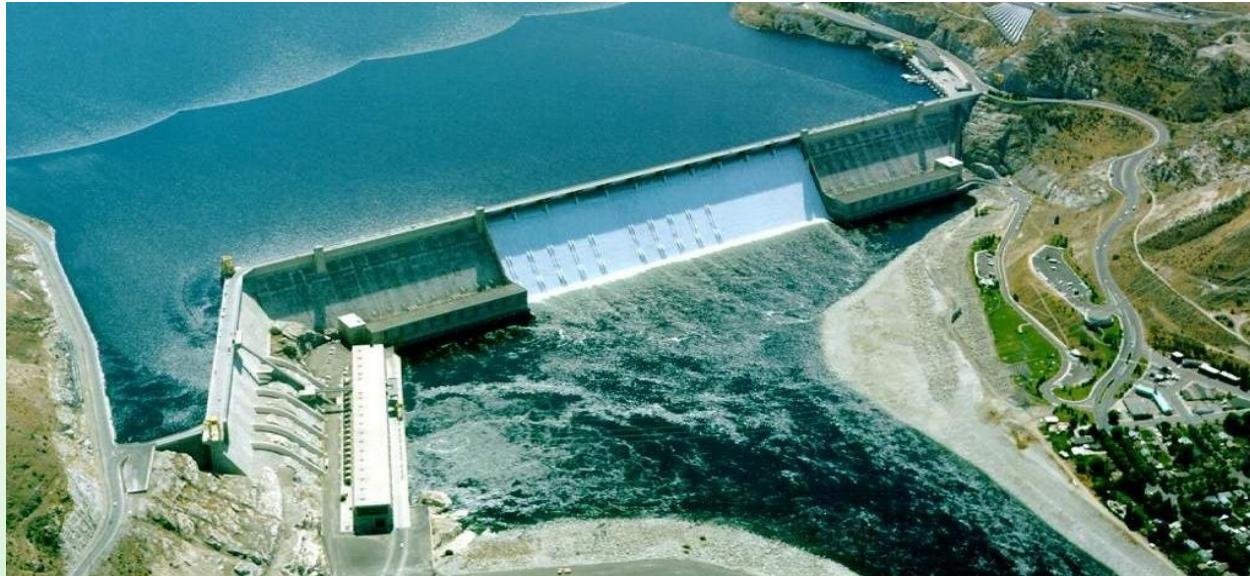
R_s - otpor plašta

$$R_s = \int_0^d q_s \cdot c \cdot dy$$

R_b - otpor stope pilota izražen na glavi pilota

$$R_b = A_b \cdot \bar{q}_b$$

BRANE

SUHI DOKOVI

